

मनबोली

गिरिजा कीर

रिया पब्लिकेशन्स

६७८-ई, शामराव विठ्ठल बँकेच्याशेजारी,
शाहूपुरी दुसरी गल्ली, कोल्हापूर- ४१६००१.
riyapublications@gmail.com
www.ajabgroup.com

मनबोली
गिरिजा कीर

© सुरक्षित

प्रकाशक

रिया पब्लिकेशन्स,

६७८-ई, शामराव विठ्ठल बँकेच्याशेजारी,
शाहूपुरी दुसरी गल्ली, कोल्हापूर- ४१६००१.

riyapublications@gmail.com

www.ajabgroup.com

लेखिका

गिरिजा कीर

५, झपूझा, साहित्य सहवास,

वांद्रे (पू.) मुंबई- ५१

फोन नं. ०२२-२६५९०८८२

अक्षरजुळणी

अजब ग्राफिक्स

मुखपृष्ठ

चित्रमित्र पब्लिसिटी, कोल्हापूर

मुद्रक

ऋग्वेद प्रिंटर्स, पुणे

आवृत्ती

ऑगस्ट २०१६

किंमत

₹ २२०/-

मनबोली

ऋणनिर्देश

या पुस्तकातील कथा पूर्वी
ज्या अंकांतून प्रसिद्ध झाल्या आहेत त्या सर्व
संपादकांची मी आभारी आहे.

अनुक्रमणिका

१. बंद दरवाजे	९
२. तो परवरदिगार तुला क्षमा करो!	१९
३. मी तुझी वाट पाहतेय	२८
४. आयुष्यात कधी कधी	३७
५. खोल, मनाच्या तळाशी	४९
६. अंधाराचे गाणे	६०
७. हॅलो, मी...!	६५
८. अतर्क्य	७१
९. शीळ	७८
१०. पुन्हा एकदा	८७
११. बेसमेंट	९७
१२. पारा	१०४
१३. त्या तिथंच फक्त	१०८
१४. आणि एकदा अचानक	११५
१५. हॅलो, सेरिका हॅलो!	१२३
१६. एका रात्रीचं गोंदण	१३३
१७. आणखी एक जखम	१४२
१८. माझा खेळ मला मांडू दे!	१५१
१९. महापुरुष	१६०
२०. चक्रीवादळ	१६६
२१. मनबोली	१७७

बंद दरवाजे

समोरची सगळी घरं तोंड मिटून बसली आहेत. दारं बंद, खिडक्या बंद. खिडक्यांना गच्च पडदे. या सुंदर, नेटक्या घरांना शब्द नाहीत असं कसं म्हणायचं? शनिवारच्या भल्या सकाळी तबकड्यातून बाहेर पडणारे संगीताचे नाचरे तुकडे तिनं एकले होते. रंगीबेरंगी पोषाखात तरुण जोडपी खांद्यावर बॅगा अडकवून मजेत भटकायला निघालेली तिनं पाहिली होती. बीचवर निवांत पडून, देह सैल सोडून, आकाश उरी साठवत सुख लुटणारे स्त्री-पुरुष तिनं मोठ्या नवलानं आणि थोड्या हेव्यानं टिपले होते. पंधरा ऑगस्टच्या स्वातंत्र्यदिनी, परेडमधून नाचत-गात चाललेले बेभान लोंढे तिला स्तिमित करून गेले होते आणि नंतरची मारामारी, पेटलेलं भांडण, पिस्तुलाचे उडालेले बार, रक्ताचं थारोळं, भीतीनं गळपटलेली अन् वाट फुटेल तिकडे धावणारी माणसं, गर्दीचा विचित्र चीत्कार, पायाखाली तुडवल्या गेलेल्या निरपराध बायका अन् गोऱ्या पोलिसांची धावाधाव, पकडापकडी. अनेक आवाज एकत्र.

दहाच मिनिटांत पुन्हा त्याच जागी, 'हाय! हौ यू!' दहा मिनिटांपूर्वी जसं काही इथं काहीच घडलं नव्हतं. नव्या उमेदीनं गाणं, नाच, टाळ्यांचा ठेका. जीवनरसानं काठोकाठ भरलेला प्याला!

हे सगळं अन् खूप काही आता या बंद दरवाजाआड गुडूप झालं होतं. शब्द संपले होते. झाडं अबोल, घुमी उभी होती. समोरच्या निळसर राखाडी भिंती, पारव्या रंगाचं छप्पर अन् ही झाडं-पानं-फुलं सगळीच मिटलेल्या ओठांची. यांना कुणाला कुणाशी काहीही बोलायचं नव्हतं. तिच्याशीसुद्धा!

पाऊस पडायला लागला. 'पडायला' असं म्हणायचं एवढंच. उगाच इथं तिथं जाणवेल न जाणवेल इतपतच. पावसातला ओलेपणा देखील संपलाय काय? या पावसाला, या झाडा-फुलांशी काही कर्तव्य नाही? त्यांना या पावसाशी, घुम्म बसलेल्या घरांशी काही नातं सांगायचं नाही. या पावसानं, या झाडांनी, या

घरांनी फक्त छान दिसायचं आहे. हे इथलं जग दिसणाऱ्यांचं. अस्तित्वाचा अर्थ फक्त दिसण्यातून उलगडायचा. या निःशब्दाच्या जगात तिचं एकटेपण टक्क जागं झालं. जन्मभर त्या एकटेपणानं तिला छळलं होतं. कुठं जाशील जगाच्या पाठीवर? मी मुळी तुला सोडणारच नाही. माझीच तर सोबत आहे तुला! असं म्हणत तिच्याबरोबर, $७ \times २ = १४$ पावलं टाकली होती.

लहान वयात एकदा ती बाबांजवळ हट्ट धरून बसली होती,
'मला मुर्लीच्या वसतिगृहात ठेवा नं.'

'तिथं काय करशील? एकटी. जवळचं कुणीसुद्धा नाही.'

'मैत्रिणी मिळतील की! छान, आनंदी जग असतं ते. इथं मला कोंडल्यागत होतं. हे एवढं मोठं घर! तुम्ही नेहमी बाहेर असता. घरात आम्ही दोघीच. ती आणि मी. मिलिट्रीतल्या कमांडोसारखी ती तीक्ष्ण नजरेनं माझ्याकडे पाहात असते. जन्मभर शिस्त. तिचे शब्द. तिची इच्छा. तिची हुकूमत. घरात तीच काय ती जगते. मी फक्त श्वास टाकते - देह जगवण्यापुरता.'

तिचं म्हणणं पटलं म्हणून की काय, वडिलांनी तिला मुर्लीच्या वसतिगृहात ठेवलं. प्रवेशालाच तिनं ठेच खाल्ली. ती आनंदाचं झाड लावायला निघाली होती. हाकेला प्रतिसाद शोधत होती. मोकळ्या जगात श्वास टाकू पाहात होती आणि-

वसतिगृहाच्या पर्यवेक्षिकेला एक पायच नव्हता. शिवाय ती कुमारी होती. इच्छा मारलेली. मन दडपलेली. एक पाय अधांतरी. तिच्या कोवळ्या मनानं आकांत केला. का? आपल्याच वाट्याला हे सगळं असं का यावं? या बाईला साधे दोन पाय का असू नयेत? नवरा, मुलं, भरला संसार, तृप्त जगणं या सगळ्या गोष्टी काय फक्त कल्पनेतच असतात? आणि तिचा पाय? माणसाला एक पायच नसावा?

भ्यालेल्या मनानं ती आपल्या खोलीत शिरली. पहाटेचा तरुणवारा अंगावर घेत ती अंधोळीच्या रांगेत उभी राहिली. खांद्यावर टॉवेल. बाजूला धमधमीत चूल पेटलेली. त्यावर वाफाळलेलं पाणी. तिला उबदार वाटलं. तिनं साबणाचा वास घेतला. तो वास सगळ्या अंगातून एक छान लहर उठवून गेला. एवढ्यात कुणीतरी फिसफिसली.

'काशी!' काळी, दांडगट, रंगेल. तिला बघून हळूच डोळा मारून हसली. तिला फार विचित्र वाटलं. तिनं तोंड फिरवलं. तरी काशीच्या धबाधबा धुण्यातलं